

ПРОБЛЕМИ БАНКІВСЬКОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ

Інвестиції є необхідною умовою розвитку ринкової економіки. Саме інвестиції створюють виробничий потенціал на базі найновіших досягнень науки і техніки, визначають конкурентні позиції суб'єктів господарювання країн на внутрішньому і зовнішньому ринках. На сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки актуальними є питання, що пов'язані із активізацією банківської інвестиційної діяльності на ринку цінних паперів. Процес формування та розвитку ринку цінних паперів в Україні сприяє активізації діяльності комерційних банків та забезпечує банкам розширення активних операцій, надходження додаткових доходів (сприяє поліпшенню фінансового стану банківських установ).

Банківські інвестиції – це вкладення коштів у рухоме й нерухоме майно, інтелектуальні цінності та цінні папери, що здійснюються комерційними універсальними та спеціалізованими банками як інституційними інвесторами з метою одержання прибутку та поширення корпоративного впливу.

Основними інвестиційними цілями банків України на ринку цінних паперів є забезпечення дохідності фінансових вкладень при мінімізації ризику, пошук високодохідних корпоративних цінних паперів з метою отримання контролю над окремими підприємствами, збільшення обсягів торговельних операцій з надійними фондовими цінностями.

Головними формами участі банків в інвестиційних процесах є: вкладення власних коштів у інвестиційні проекти (наприклад, Райффайзен Банк Аваль спільно з Європейським Банком Реконструкції та Розвитку почав розвивати Українську програму підвищення енергоефективності (УКЕЕР), а у 2016 р. – запущено індивідуальну програму фінансування енергоефективних проектів); інвестування мобілізованих коштів у цінні папери (облігації внутрішньої державної позики, депозитні сертифікати НБУ, акції); обслуговування коштів клієнтів, які призначені для інвестування; вкладення залучених коштів у розвиток економіки. (створення зон економічного поживлення для розвитку суміжних й обслуговуючих виробництва, та сприяння формуванню інвестиційної інфраструктури, забезпечення виплат заробітної плати й податків).

Вкладення коштів у цінні папери за значимістю і розмірами займають друге місце серед активних операцій банку після кредитування. У міжнародній банківській діяльності на придбання цінних паперів банки спрямовують від 20 до 30 % всіх грошових ресурсів. В Україні банківські вкладення в цінні папери у сукупних активах незначні. На відміну від реального інвестування банківські інвестиції в цінні папери забезпечують диверсифікацію банківських вкладень, знижують ризики, стабілізують доходи банку.

Головними проблемами розвитку банківської інвестиційної діяльності є: низька частка цінних паперів у загальних активах банку; загрозливий рівень інвестиційних ризиків; низький рівень капіталізації банків і ринку цінних паперів; розбалансованість активів і пасивів за строками й за валютою; наявність територіальної диспропорційності у розвитку банківського інвестування.

Для забезпечення підвищення ефективності банківської інвестиційної діяльності, необхідно сконцентрувати увагу на операціях з цінними паперами, що дозволить активізувати внутрішні резерви банку, сприятиме ефективному залученню зовнішніх ресурсів та допоможе оптимізувати структуру інвестиційного портфеля банку.